

02
2019

21. ROČNÍK
ZALOŽENÉ
1999

POKOJ A DOBRO

KATOLÍCKY
ČASOPIS
FARNOSTI
MARKUŠOVCE

06 HRDINOVIA SPOZA
SAKRISTIE

09 BOŽIE
MILOSRDENSTVO V NÁS

14 PRÁZDNY HROB

MILÍ ČITATELIA!

Vraj sme uhundraný národ. Hovoria to o nás najmä ľudia, ktorí žijú alebo žili dlhšiu dobu v inej krajine a po čase sa vracajú domov. Jeden z mnohých postrehov je práve ten, že sme večne nespokojní a akosi nevieme žiť svoje životy bez toho, aby sme sa nestážovali.

Je to len zlovyk alebo sme naozaj presvedčení o tom, že všetko okolo nás je zlé?

Určite významnou mierou k tomu prispievajú médiá, ktoré šíria všelijaké informácie. Zdá sa, že prevažujú negatívne. Úmyslom, hlavne bulvárnych médií, je vyvolať negatívnu senzáciu, zdesenie, zhnusenie... Čo však sú tie negatívne informácie? Ak by sme si dali námahu a pozreli sa na nich pozornejšie, zistíme, že to nie je negatívna informácia, ktorá nás stresuje, ale nevedomosť, z ktorej máme strach. Je to strach z nepoznaného.

Strach z nevedomosti by sme mohli rozdeliť na oblasť svetskú a náboženskú. Pokiaľ ide o svetské veci, možno niektorým napadne známy výrok T. G. Masaryka: „Nebát se a nekráť.“ Tu sa však skôr myslí niečo iné – úsilie pochopiť, čo sa deje okolo nás. Všimli ste si, že uhundraní ľudia málo čítajú, respektíve vôbec nie? Je potrebné čítať múdrych autorov, aby sme si vedeli urobiť dobrý úsudok.

Pokiaľ ide o náboženskú oblasť, tu nám zase môže prísť na um známe povzbudenie Jána Pavla II. „Nebojte sa!“ Človek získa duchovné poznanie, ak sa bude usilovať žiť v Božej prítomnosti. A to sa upevňuje svätou spoveďou, čítaním Svätého Písma, účasťou na svätých omšiach, adoráciou pred Eucharistiou, duchovným vedením prostredníctvom kňaza a tiež čítaním kvalitnej literatúry, napríklad cirkevných otcov.

Ak sa chceme neopodstatneného strachu zbaviť, treba s tým niečo robiť. Treba to nepoznané spoznať, treba sa zaujímať o to, ako funguje svet a kto je vlastne človek.

Ľudia naplnení modlitbou sa nepoddávajú strachu a sťažovaniu. Vedeli to už generácie našich zbožných mám a otcov, starých mám a starých otcov...

Aj Veľká noc prináša posolstvo, ako sa zbaviť strachu. „Ak je Boh za nás, kto je proti nám?“ (Rim 8, 31).

Požehnaný veľkonočný čas za celú redakciu vprosuje

MONIKA HODNICKÁ

šéfredaktorka

monika.hodnicka@gmail.com

Foto: Peter Lazor

VERIŤ, DÔVEROVAŤ A ODOVZDAŤ SA

Vo svete plnom krívd, kde sa nám často zdá, že už nikto nehrá fér, ponorení do vlastného sebeckta a zároveň konfrontovaní so sebecktom iných, sa naháňame za pokojom. Ale kedy dosiahneme pokoj?

Keď všetko plynie podľa našich vlastných predstáv a máme veci pod kontrolou?

Aké miesto má v tom všetkom Boh? Dôverujeme mu ešte?

Biblia je plná Božích príslubov, v ktorých nás uistuje, že ak mu budeme dôverovať, postará sa nielen o nás, ale o všetkých našich blízkych, o celú cirkevnú rodinu a dokonca požehná aj našich nepriateľov. Štedrosť, ktorú si ľudská myseľ nevie predstaviť. Vystihuje však ideálny božský princíp, ktorý dokážeme vo svojom živote prijať iba tak, že požiadame Boha, aby nám s tým pomohol a pokúsime sa mu s dôverou odovzdať.

VIERA VS. DÔVERA

Od kresťanov sa očakáva srdce plné pokoja a *radostnej viery*. Nielen keď sa v kostole spieva tvoj obľúbený žalm, všetko pôsobí harmonicky a slnko cez farebné sklá na okne rozžiaruje tváre známych i menej známych ľudí. Ale aj keď si chorý, aj keď si uhundraný, aj keď nič nevychádza, aj keď sa vzťahy kazia, napriek tomu, že sa snažíš robiť veci najlepšie, ako vieš. Veď aj v takých chvíľach človek neprestáva veriť v existenciu Boha... Ale je to Boh, ktorý existuje, alebo Boh, ktorý koná a dá sa mu dôverovať, že sa o mňa postará, aj keď všetky okolnosti, a najmä moja

ustarostená myseľ, naznačujú opak? Zdá sa, že „veriť v Boha“ a „veriť Bohu“ je rozdiel.

UVOLNIŤ ZOVRETIE

Na tomto mieste by sa hodilo napísať návod s pútavým nadpisom: Päť krokov, ako Bohu úplne dôverovať. Paradoxne, to, čo potrebujeme urobiť, je prestať sa snažiť vymyslieť, ako vlastne vypestovať hodnotný vzťah s Ježišom, alebo ako čo najefektívnejšie osloviť Ducha Svätého. Cesta dôvery k Bohu začína priznaním, že my nie sme tí, ktorí riadia chod všetkých vecí. Iba keď uvoľníme napätie, s ktorým sa snažíme kontrolovať do detailov svoje životy, iných ľudí a predovšetkým blízku i vzdialenú budúcnosť, až vtedy dokážeme pripustiť, že vlastne nevieme, ako Bohu dôverovať, nemôžeme to sami vymyslieť a vykonať, podobne ako nevieme stopercentne odpúšťať ľuďom krivdy, nevieme sa zbaviť strachu a nedokážeme prestať mať starosti. *Pretože iba vo chvíli, keď si priznáme, že sami na to nemáme, sme schopní poprosiť Boha, aby*

to urobil za nás. Stačí mu vytvoriť priestor a dôverovať.

NOVÉNA ODOVZDANOSTI

Skvelým spoločníkom počas bežných dní môže byť novéna odovzdanosti, ktorú pre nás všetkých napísal don Dolindo Ruotolo, pokorný kňaz, o ktorom sám páter Pio raz povedal: „V tvojej duši je celé nebo.“ Jeho život bol naplnený bolesťou – fyzickou, ale i psychickou, keď 16 rokov nesmel slúžiť svätú omšu. Slová modlitby, ktoré počul od samotného Ježiša, pomáhajú ľuďom na celom svete prekonať ťažké životné chvíle, zmieriť sa s krivdami a hlavne, odovzdať svoje trápenie jednoducho prosbou: „Ježišu, celkom sa ti odovzdávam, postaraj sa o všetko.“ Všetkým, ktorí sa ju modlia, denne pripomína, že Boh od nás očakáva detskú oddanosť, menej ustarostenosti a snahu hľadať radosť v jeho stvorení, ktoré nás obklopuje. Vložením svojho trápenia a starostí do Božích rúk lieči táto útlá knižočka srdcia z úzkosti a prináša pokojnejšie prežívanie.

Zuzana Klučárová

EUCHARISTIA OŽIVUJE VIERU, POSILŇUJE NÁDEJ A ROZNECUJE LÁSKU

Nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania je dňom zvelebovania Najsvätejšej Trojice za dar Krista, ktorý sa pri vteleení stal pre nás človekom a ktorý svojím krížom a zmŕtvychvstaním nás pretvoril na Božích synov a dcéry.

Z jeho otvoreného boku na kríži vyšla krv a voda. Vodou sme boli v krste znovuzrodení a krvou v Eucharistii sme udržovaní pri živote. Sláviť Veľkú noc znamená ďakovať za sviatosť krstu, ktorým sme boli duchovne vzkriesení a za dar Eucharistie, v ktorej je záruka a zdroj trvania nového života v Kristovi. Pre pokrstených sú veľkonočné sviatky sviatkami Eucharistie.

VEĽKONOČNÉ TROJDŇIE

Zelený Štvrtok nám zvestoval pravdu Eucharistie – prítomnosť umučeného a vzkrieseného Krista medzi nami v znaku chleba a vína. Veľký Piatok nám zjavil silu Eucharistie – že je v nej moc Kristovej lásky, ktorá víťazí nad smrťou, láme okovy každej podoby a zotročeným vracia

Foto: Peter Lazor

slobodu. Slávnosť Veľkonočnej vigílie Pánovho zmŕtvychvstania nám zjavila jas Kristovho svetla vložený do Eucharistie, že v nej nám vyšlo Slnko spravodlivosti, čo udržuje všetok život na nebi i na zemi.

Veľkonočné ráno nám odkrýva tajomstvo Eucharistie, v ktorej Kristus navždy sprítomnil svoje veľkonočné dielo vykúpenia človeka. Hovorí nám o dobre Eucharistie pre pokrstených. Eucharistia je nástroj Krista, ktorým dáva dary vykúpenia – vieru, nádej a lásku. Eucharistiou nám ich ustavične rozvíja, robí schopnými výkonu a zaručuje, aby sme ich nestratili.

OŽIVUJE VIERU

Najsvätejšia Eucharistia nám v prvom rade dáva dobro viery. Posilňuje človeka, aby bol schopný veriť v Boha a veriť Bohu. Dáva mu schopnosť vstúpiť s ním do osobného spoločenstva a viesť s ním dialóg. Vo svetle viery poznávame, čo je dobré a čo zlé, sme schopní vyriešiť a uskutočňovať áno dobru a nie zlu, ako sme to vyjadrili pri obnove krstného sľubu slovami verím a zriekam.

Eucharistia nám dáva chápacosť pre správnu hierarchiu hodnôt. Vedieť rozlíšiť, čo je viac a čo menej, čo je hlavné a vedľajšie. Dobro viery, ktoré poskytuje Eucharistia tým, čo ju slávia a prijímajú, je najmä v tom, že nám deň čo deň odkrýva zmysel života a dáva nášmu životu v celku i v jeho jednotlivostiach správne a spasné zameranie. Eucharistia nám pomáha veriť.

POSILŇUJE NÁDEJ

Nádej nám vlieva bezhraničnú dôveru v Boha a robí nás schopnými trpezlivo čakať na splnenie Božích prisľúbení. Eucharistia je pre človeka

ako kotva v búrkach a vlnobití pozemského života. Ona zaručuje, že sa nestratíme ani sebe, ani Bohu. Nádej z Eucharistie je ako svetlo majáka, ktoré nedovolí, aby sme zabľúdili, aby sme zišli z cesty. Spôsobuje aj to, že sme túžbou priťahovaní k Bohu podľa Ježišových slov: „A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetko pritiahnem k sebe.“ Eucharistia je nielen posilou našej nádeje, ale je pre nás sama nádejou. „I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou.“

ROZNECUJE LÁSKU

Eucharistia nám dáva účasť na Božej láske, vtáhuje nás do lásky, ktorá je medzi Otcom, Synom a Duchom Svätým. Tým, že nám dáva Božiu lásku, nás zároveň zapáľuje láskou k Bohu i ľuďom. Eucharistia nás robí schopnými milovať.

V jej sile a jej pôsobením sme schopní vrhnúť sa do náručia Otca, ale zároveň sme schopní ho aj napodobňovať, otvárať náruč svojho srdca pre druhých. Sviatosť lásky, ak ju zbožne sláviame a prijímame, má moc z nás urobiť lásku, aby láska nebola iba ozdobou, ale podstatou života. Najsvätejšia Eucharistia práve preto, že nám dáva dobro lásky, nám dokonalým spôsobom dáva opravdivú ľudskosť. Len prijatím tohto dobra Eucharistie sa kresťan skutočne stáva novým človekom.

Viera, nádej a láska sú hlavné dary dobra Eucharistie, sú hlavným ovocím Kristovej veľkonočnej obety. Sú zároveň vrcholné hodnoty, pre ktoré sa oplatí žiť i zomierať. Sú zárukou dôstojného života na zemi. Pre tieto tri dobrá Eucharistie možno povedať: Kto má Eucharistiu, má všetko.

Ondrej Švančara, správca farnosti

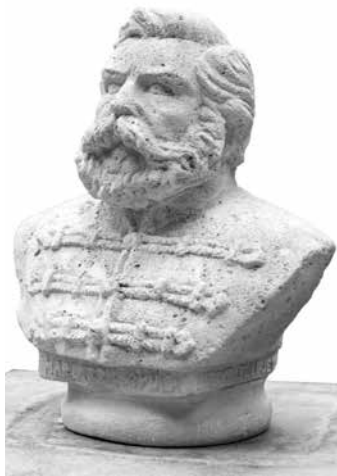
HRDINOVIA SPOZA SAKRISTIE

Vráťme sa ku skupinke náhrobkov a pamätných tabúl za sakristiou kostola v Markušovciach. V tomto článku si predstavíme hneď dva z nich, nakoľko spolu už na prvý pohľad nepochybne súvisia. Náhrobky patria ďalším trom synom Jána Máriássyho (1771 – 1841) a Zuzany rod. Görgey (1785 – 1841) a teda bratom baróna Jána Máriássyho, ktorého život sme si priblížili v minulom čísle.

Mená dvoch z nich sú, znamenajú na tabuli, ktorá bola osadená v podstavci pod mohutným kovovým krížom. V súčasnosti sa však jej úločky nachádzajú opreté o podstavec kríža a to vzhľadom k tomu, že tabuľa zrejme pod vplyvom času vypadla a zlomila sa. Avšak jej text i napriek tomu ešte celkom zreteľne upriamuje pozornosť na Eduarda a Júliusa Máriássyho.

Starším z nich bol Július, ktorý sa narodil v roku 1811 a dal sa na vojenskú dráhu. V rokoch 1830 – 1833 bojoval v 60. pešom pluku. V roku 1848 sa stal poručikom, nadporučikom a bol stotníkom domobrany na Spiši. V marci 1849 sa stal kapitánom a už krátko potom, 4. apríla 1849 umrel hrdinskou smrťou v bitke pri Bicske, kde by mal byť i pochovaný.

Jeho mladší brat Eduard (Ede) sa narodil v auguste roku 1826. Ako osemnásťročný sa stal vojakom. Bol kapitánom jazdy a od roku 1846 pôsobil ako osobný strážca vo Viedni. V roku 1849 bol plukovníkom

a pôsobil spolu s bratom Alexandrom v husárskom pluku na Hornom Dunaji. Umrel 6. októbra 1854 a pochovaný je v Chrásti nad Hornádom.

V tomto prípade ide teda tiež skôr o pamätník súdobých hrdinov.

Ak sme však spomenuli Alexandra Máriássyho, práve jemu patrí druhá so spomínaných pamätných tabúl, tento kráť už osadená priamo v severnej stene kostola z vonkajšej strany. Alexander sa narodil v sep-

tembri 1829 a bol najmladším z bratov. Azda teda nebude prevapením, že i on sa dal na vojenskú dráhu, ktorú začal už v roku 1845. V septembri 1848 sa zúčastnil bojov proti Jela-gičovi. Stal na nadporučikom a vo februári 1849 mu bol za odvalu v bitke pri Arade udele-ný 8. stupeň vojenského vyzna-menania. O roku 1850 bol v 6. husárskom pluku ale v roku 1852 natrvalo odišiel. Zrejme sa usadil v Markušovciach, kde je i pochovaný, pričom umrel 22. januára 1854.

Ako môžeme vidieť, všetci z týchto troch bratov umreli pomerne mladí a keďže sa nikdy neoženili, navyše i bezdetní. Napriek tomu sa im dostalo toľkej pozornosti od ich súčas-níkov, že venovali ich pamiatke pamätníky, ktoré sú dodnes umiestnené na čestnom mieste pri kostole. A tak cestou na svä-tú omšu si i my dnes môžeme pripomenúť zašlú slávu týchto hrdinov z revolúcie 1848/49.

Miroslava Lazníová, historička
Busta: Július Máriássy

MUZIKOTERAPIA

Hudba je jazykom, ktorému bez námahy dokážu porozumieť i ľudia žijúci na opačných stranách planéty. Úzko sa spája s náladou a emóciami, vďaka čomu našla svoje miesto aj v liečbe duševných porúch.

Muzikoterapia sa využíva najmä u klientov, ktorí nedokážu dobre verbalizovať svoje myšlienky, či už kvôli samotnému ochoreniu (napríklad ťažký autizmus), alebo kvôli celkovej vyčerpanosti organizmu (ťažká depresia). Okrem počúvania hudby tu patrí aj produktívna zložka, kedy klienti hrou na hudobné nástroje vyjadrujú svoje vnútorné prežívanie. Zabudnite však na noty. V muzikoterapii nehrá hlava podľa notovej osnovy, ale samotná duša podľa pocitov človeka.

Aj keď muzikoterapiu využívajú psychológovia, hudba dokáže pomôcť aj človeku bez duševného ochorenia. Stačí sa započúvať v relaxačnej polohe – postačí posteľ alebo pohodlné kreslo – alebo zahrať na jednoduchý nástroj, akým sú napríklad perkusie, a aktívne tak usilovať o lepšiu náladu a pokojnejšiu myseľ.

HUDBA LIEČI

Stalo sa vám už, že ste mali hlavu plnú myšlienok a uvoľnenie ste našli až pri obľúbenej piesni? Niekedy u nás známa melódia spustí plač, ktorý naštartuje hormóny a upokojí organizmus, inokedy pri nej zabúdame na únavu a naberáme z nej potrebnú energiu. Terapeutický efekt môže mať akýkoľvek druh hudby, no relaxačne a upokojujúco pôsobí najmä klasická hudba. Modernejšie tóny sú tiež vítané, ale v muzikoterapii jednoznačne vládnu piesne bez slov. Sme presýtení hovorenou rečou a práve počas terapie sa

máme zamerať na svoj vnútorný svet a vyjadriť to, na čo v bežnom živote nemáme čas.

Zaujímavosťou je i fakt, že ľudia najlepšie reagujú na melódie typické pre ich vlastnú kultúru. V našom prostredí môžu byť napríklad orientálne piesne zaujímavým oživením, ale pre terapiu sú vhodnejšie „lokálne tóny“.

PRE KOHO JE URČENÁ?

Muzikoterapia najviac pomôže:

- pri prežívaní stresu, úzkosti alebo ľuďom trpiacim posttraumatickou stresovou poruchou – teda silnou úzkosťou spojenou so spomienkami na traumatický zážitok;
- ľuďom trpiacim autizmom – prostredníctvom hudby sa učia komunikovať bez slov a reagovať na svoje okolie;
- zmiernuje symptómy Alzheimerovej choroby, najmä ak je človek rozrušený alebo agresívny, zlepšuje náladu a zjednodušuje každodenne sa opakujúci režim, napríklad kúpanie alebo prechádzky;
- u ľudí trpiacich depresiou zlepšuje účinnosť antidepresív, znižuje tlak, usťahuje zrýchlený tep a pozdvihuje náladu;
- ak sa klasická hudba púšťa plodom v maternici alebo predčasne narodeným bábätkám, podporuje správny vývoj ich mozgu.

Zuzana Klučárová, psychologička

ROK C
7. VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Ž 97 (96)

Kostol v Tepličke, foto: Peter Lazor

BOŽIE MILOSRDENSTVO V NÁS

Byť milosrdný znamená prejavíť niekomu úctu, lásku, ukázať mu, že aj napriek jeho chybám ho stále máme radi a chceme pre neho len to najlepšie. Je to tá najsladšia dobrota, ktorú človek môže zakúsiť nielen navonok, ale predovšetkým vo svojom vnútri.

Deti majú nesmiernu radosť, keď im pani učiteľka v škole odpustí nejakú písomku, alebo – čo ich ešte viac poteší – keď im nezapiše zlú známku. To je milosrdenstvo. Tínedžeri nasľubujú svojim rodičom, že budú dobrí, že budú stále pomáhať a budú sa poctivo učiť, len nech im dovoľia ísť von s priateľmi. A hoci rodičia vedia, že to tak nebude (veď aj oni si prešli touto životnou etapou), pustia svoje deti von, pretože vedia, že im týmto dovolením spôsobia radosť. Aj to je milosrdenstvo.

A napokon to najťažšie, no o to milostivejšie. Život v manželstve a vo vzťahoch s inými ľuďmi. Určite sme všetci zažili situáciu, keď sme niekomu ublížili, hoc nevedomky. Ako veľmi nás to mrzelo, o to viac, ak išlo o človeka, na ktorom nám naozaj záležalo. No koľko radosť sa nám dostalo, keď nám daná osoba povedala, že sa na nás nehnevá a odpúšťa nám. A ak sme boli my obeťami nejakého hnevu, škaredého slova alebo krivdy, a dokázali sme odpustiť, tiež sme zakúsili v sebe pokoj. Áno, aj to je milosrdenstvo v nás a okolo nás.

Ak my ľudia dokážeme byť milosrdní, o čo viac dokáže byť milosrdný Pán Ježiš. Nebojme sa prísť k nemu, a nielen vtedy, keď si s niečím už nevieme poradiť, keď nás niečo ťaží, keď sa cítíme byť na dne. Dôverujeme

mu a jeho milosrdenstvo nám pomôže. Stačí o to s úplnou odovzdanosťou poprosiť.

Povzbudzujúce sú slová, ktoré povedal Pán Ježiš sv. sestre Faustíne a sú zapísané v Denníčku. Hovoria o nevysloviteľnej sile Božieho milosrdenstva: „Duše, ktoré šíria úctu k môjmu milosrdenstvu, budem ochraňovať po celý život ako láskavá matka svoje nemluvňa a v hodine smrti im nebudem Sudcom, ale milosrdným Spasiteľom. V poslednej hodine

nemá duša na svoju obhajobu nič – okrem môjho milosrdenstva. Šťastná duša, ktorá sa počas svojho života ponárala do prameňa milosrdenstva, lebo ju nezasiahne spravodlivosť.“

Všetkým nám prajem, aby sa Božie milosrdenstvo rozšírilo do každej časti nášho života, aby preniklo každý kúsok našej bytosti a aby z našich skutkov bolo viditeľné, že úplne dôverujeme Božej добрote a sami sa chceme usilovať o dobro v našich srdciach a v živote ľudí, s ktorými sa každodenne stretávame.

Jana Bučáková, Teplička

**Aby sa Božie
milosrdenstvo rozšírilo do
každej časti nášho života.**

Foto: Peter Lazor

MAŤ ISTOTU V PÁNOVI

Bol raz jeden život. Trnistý, no naplnený a požehnaný. Príbeh markušovskej farničky a vernej čitateľky časopisu Pokoj a dobro je pre mnohých z nás ešte stále živý a pôsobí, hoci od odchodu mojej starej mamy, pani Agnesy Hamrákovej, rodenej Klučárovej, uplynula už jedna dekáda rokov. Vždy opätovaný úsmev na jej zvráskavenej tvári a vrele objatie, teraz už len v podobe spomienky, ma dodnes hrejú pri srdci.

Holubička! Tak ma zvykla babka osloviť, keď som za ňou prišla. Časom si plnšie uvedomujem hodnotu každej chvíle, ktorú som s ňou strávila.

Moja babka, pre mňa štýlová „kidlarka“, bola jednoduchá dedinská žena v domácnosti. A práve v jej jednoduchosti vnímam jej veľkosť. V najdôležitejších otázkach mala jasno a vedela, že existuje len jedna cesta a tou kráčala. Táto istota ma fascinuje. Dnes radi polemizujeme, diskutujeme na rôzne témy a filozofujeme nad všetkým. Keď čítam blogy a internetové diskusie dnešných premotivovaných mamičiek, vždy si spomeniem na babku a pousmejem sa. Ona mala vo veciach jasno. Viera a rodina sú základ. Desatoro platí v plnom rozsahu bez výnimky. Kňazov máme vo veľkej úcte. Deti sú Boží dar a prijímajú sa bez kalkulácií. A mohla by som pokračovať ďalej. Myslím si, že nám dnes chýba takáto línia, priamy jednoznačný smer. A pritom je to také jednoduché! „Trim še Pana Boha, dzecok mojo!“ hovorievala. Dobré žiť a dieťa sa pridá, bolo tajomstvo výchovy našich starých mám.

Často, v rôznych životných situáciách, si na ňu spomeniem, ako sedí pri okne s ružencom v ruke a odmení nás úsmevom, keď sa objavíme. Ten ruženec v jej rukách som od detstva vnímala ako niečo silné, čím sa riešia bežné aj náročné životné ťažkosti a zdieľajú v ňom radosti. A vzápätí, dnes už ako matka troch detí, si uvedomujem tento záväzok voči svojim deťom. Pri akýchkoľvek skúškach, vždy som cítila, že ma jej modlitba sprevádza a vyprosuje milosti.

Jednoduchá a krásna. Tú krásu srdca si zachovala až do konca života. Aj v utrpení. Porodila sedem detí a všetkých troch synoch pochovala. Od kolísky po hrob... Ako matka si ani neviem predstaviť tú bolesť. No nezúfala. Nezatracovala svoj život. Bojovala! Rozdávala lásku ďalej. A bola verná Pánu Ježišovi. „Očakávaj Pána a buď statočný; srdce maj silné a drž sa Pána!“ (Ž 27, 14)

V milostivom pôstnom čase sme akosi viac sebareflexívni a možno aj otvorejší k uvedomeniu si, že dostávame príležitosť urobiť niečo rozumné so svojím životom. Prečo sa neobohatiť životným príbehom ľudí, ktorí tu s nami žili.

Aj tebe chýba pevná vôľa? Sebazaprenie? Pokora? Vytrvalosť v modlitbe? Tpežlivosť v manželstve? Spomeň si na tieto naše matky, staré matky, ženy, ktoré nás porodili. Zatni zuby! Snaž sa rozdeliť svoj čas rozumne. Venuj sa aj sebe. Hoci babka mala iba základné vzdelanie, veľmi rada čítala (aj diela klasickej svetovej literatúry). Vedela, že človek potrebuje nakrmiť aj svoju dušu, že potrebuje aj psychohygienu – popri gazdovstve a početnej rodine to potrebovala – okrem kníh rada háčkovala a vyšívala. No a „fitko“ mala na poliach. Život v mnohom tak podobný našim životom.

Vďaka za tento dar života a životný príklad našich starých mám. Nechajme tento odkaz živý v nás samých a čerpajme z neho. Pretavme ho do našich rodín. Teším sa na stretnutie vo večnosti a verím, babi, že ešte raz budem počuť tu Vaše „holubička moja“...

**Srdce maj silné
a drž sa Pána!**

Vnučka Lucia
Foto: archív rodiny

INSTANTNÝ ŽIVOT

Istotne všetci dobre poznáme rozprávku o dvanástich mesiačikoch. Keď sa Maruška vybrala v zime na jahody, múdri mesiačikovia sa nestačili čudovať. A my ostatní sme tiež krútili hlavou nad nápadmi Maruškinej macochy a nevlastnej sestry. Paradoxne, dnes sa mnoho ľudí správa rovnako nerozumné a ani sa im to nezdá čudné.

Dokonca sa im zdá normálne, zájsť si v zime do supermarketu a kúpiť si jahody, paradajky, uhorky či fialky, skrátka všetko, čo je mimo sezóny. Že tie kvetiny poriadne nevoňajú a paradajky ani nechutia ako paradajky, si už ani nevedomujeme, lebo sme zabudli, aká má byť ich pravá chuť a vôňa.

Žijeme instantný život. Zvykli sme si mať všetko a hneď, keď na to práve dostaneme náladu alebo chuť. Nevidíme v tom žiaden problém, veď obchody sú otvorené skoro nonstop, stále s „čerstvým“ tovarom, celoročným výberom a ešte za lacno. A jesť zeleninu je predsa zdravé. Skutočne? Naozaj je skryté nejaké zdravie v predčasne odtrhnutých plodoch dopestovaných za pomoci chémie v skleníku niekde v tram-tárii? Je neuveriteľné, čo všetko dokážeme akceptovať len preto, aby sme uspokojili svoju momentálnu chuť.

Všetko má predsa svoj čas. Naši predkovia to dobre vedeli. V lete sa najedli dosýta jahôd, malín, letného ovocia a zeleniny, na jeseň si vychutnali dozretú úrodu, ktorú nezabudli správne uskladniť a pozavárať. Zimu prečkali s kyslou kapustou, zimnými jablkami, červenou repou a jedávali veľa mäsa. Cez pôst sa skutočne postili a na jar si už opäť pochutnávali na čerstvej skorej jarnej zeleninke. A aj preto boli zdraví.

Naša generácia naopak chorľavie. Nie sme trpezliví a nevieme si počkať na správny okamih. Uvedomujeme si, že nám to berie radosť z prítom-

nosti, z práve odohrávajúceho sa okamihu? Ako skvelo chutia jahody, keď ich dlho nemáme a najeme sa ich vtedy, keď práve dozrejú? Aké zdravé je jablko práve odtrhnuté zo stromu, kde naňho ešte pred chvíľou svietilo slnko?

A to platí aj v ostatných oblastiach života. Naši predkovia robili veci v istom poradí. Najprv bola svadba, potom spoločné bývanie a potom prišlo na rad prvé, druhé, tretie... dieťa. Malo to svoj význam.

Rozpad manželstva bol vtedy nevídaným javom. Dnes sa však všetko robí naopak. Moderné je najprv spolu žiť, potom mať dieťa, potom svadbu (ak vôbec nejakú) a napokon rozvod. A nový vzťah, ktorý bude možno lepší. Dovolím si o tom pochybovať.

Naučme sa trpezlivosti. Zoberme si to najlepšie z múdrosti našich predkov a prežívajme prítomný okamih. Naučme sa počkať si na to dobré a nejedzme jahody v zime.

Veronika Šebestová

Foto: archív eRka

eRko KARNEVAL

Deti a animátori eRka prežili spoločné chvíle zábavy, hier a súťažných úloh na každoročnom karnevale, ktorý sa tento rok konal 2. 3. 2019 v Základnej škole v Markušovciach. Deti sa predstavili v najrôznejších maskách, ukázali svoje tanečné schopnosti a potešili svojich rodičov. O rok sa vidíme opäť!

Tešia sa na Vás animátori.

Foto: archív eRka

FAŠIANGY NA HRADE 2019

Foto: Šimon Salanci

PRÁZDNY HROB

Toto presvedčenie hlása jeho Cirkev po celom svete už dve tisícročia. Povedané i napísane bolo na túto tému už hádam všetko a napísať článok bez frázy nie je preto jednoduché. Minimálne pre autorku tohto textu. Zvykne sa hovoriť, že Kristovo zmŕtvychvstanie je kľúčovým bodom – jadrom a zmyslom – celého kresťanstva: *Conditio sine qua non*. Alebo trochu intelektuálnejšie: Všetko, alebo nič. Zaiste, ved' kto by namietal: „Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: „Ježiš je Pán!“ a vo svojom srdci uveríš, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.“ (Rim 10, 9).

Idylku každoročného jarného ospevovania jedného prázdneho hrobu však občas, našťastie, naruší aj zopár „kuvíčich hlasov“. Že vraj veci nie sú také jednoduché, ako na prvý pohľad vyzerajú. Napríklad tento rok, český katolícky kňaz Štěpán Smolen vo svojom pôstnom zamyslení pre portál Svet kresťanstva upozorňuje, že pozitívnu odpoveď ohľadom viery v Kristovo zmŕtvychvstanie by sme dostali aj od samotného diabla. V tom, čo sa v ono veľkonočné ráno stalo, má zlý duch úplne jasno. Absolútne žiadne pochybnosti! „Viera“, ktorú by mu mohli Dvanásť iba závidieť. A predsa je diablom, otcom lži, vrahom od počiatku a dedičom večného zatratenia.

HROBY V NÁS

Keď pri modlitbe ruženca rozjímame o zmŕtvychvstaní, Cirkev nám ponúka aj tieto verše od proroka Ezechiela: „*I budete vedieť, že ja som Pán, keď vám pootvárať hroby a povyvádzam vás z hrobov, ľud môj. Vložím do vás svojho ducha, že ožijete.*“ (Ez 37, 13-14). Tieto slová zďaleka nemusíme vzťahovať iba na druhý príchod Krista v sláve.

Koľko hrobov jestvuje v mojom vlastnom živote? Jestvujú hroby neodpuštenia, hroby závislosti všetkého druhu, hroby zatrpknutosti, smútku, beznádeje, samoty. Hroby všemožných hriechov, z ktorých pazúrov sa človeku – i napriek nemalej snahe – nie a nie vymaniť. Hroby, v ktorých leží mŕtve srdce človeka, ktorý uveril Nepriateľovej lži o tom, že to nemá zmysel, že sa

nič nezmení, a že to hádam takto aj má byť – ved' možno je to i Božia vôľa. Priznajme si, koľkokrát vlastne ani žiadnu zmenu v skutočnosti nechceme?

Podme však ešte trochu ďalej. Koľko hrobov som na svojej ceste životom vykopal pre svojich blízkych ja? Zlý príkladom, nechotou, sebecťvom či hriechmi jazyka, ktoré blížneho obrátil o posledné zvyšky radosti, nádeje a odhodlania?

ZMENA S BOŽOU POMOCOU

Nikto z nás nemôže opustiť hroby svojho života vlastnou silou. Občas nám ich prítmie robí až príliš dobre. Ani vyvieť z takéhoto hrobu svojho blížneho nie je v našej moci. Jedine Boh má tu moc. Z našej strany sa vyžaduje ochota a dôvera. Ochota urobiť všetko, čo je v našich silách. A dôvera vo chvíľach, keď sa zdá, že Boh nekoná, alebo koná úplne inak, než sme očakávali.

Ak nám tieto vlastnosti chýbajú, otvorene si to priznajme a prosme o potrebné milosti. Napríklad

Matku, ktorú nazývame „Prosiacou všemožnosťou“.

Ak my vypočujme jej volanie a pozveme ju do našich životov a rodín každodennou modlitbou posvätného ruženca, ona zaiste nebude nevšímavá k prosbám svojich detí a vyprosí nám milosť ochoty i sily k potrebnej zmene. V tomto sa naša viera musí líšiť od „viery“ (v skutočnosti absolútnej istoty) Zlého. Kľúč od hrobu je totiž zvnútra – držíme ho my!

Bernardeta Maliňáková

Foto: Peter Lazor

POČÚVAJ SRDCOM

Jeden z najdôležitejších rodičovských darov pre deti je pozorné a sústredené počúvanie, hovorí autorka článku o empatickom počúvaní detí, Martina Matejová.

Pokračuje: „Skúste preto na chvíľku zabudnúť na vaše odpovede, poučovanie, opravovanie alebo ponúkание riešení. Nielenže deti o to nestoja, navyše takto podkopávate ich úžasnú schopnosť prísť s vlastným riešením. To, čo deti potrebujú najviac, je pozornosť a empatia.“ Tá im podľa nej pomáha inteligenčne rásť. Základným princípom je snažiť sa o pochopenie druhého prv, než on porozumie nám. Ide o to, aby sme sa zladili emocionálne a kognitívne. Napríklad tak, že sa spýtame druhého, ako sa v danej situácii cíti, alebo sa sami pokúsime pomenovať, ako si myslíme, že sa cíti. Hlavnou myšlienkou empatického počúvania je, že ak sa deti cítia pochopené, bližšie k nám, môžeme ich efektívnejšie učiť a budú nás aj otvorenejšie počúvať.

Získame tak veľa. Keď cítia našu lásku, teplo, pochopenie, tie zlé, nespravodlivé pocity v nich sa začnú pomaly rozpúšťať. Vtedy budú otvorenejšie našej múdrosti a skúsenostiam, naučia sa všetko, čo by mali vedieť. Vyhnmime sa súdeniu či poučaniu. Za slovami je potrebné hľadať pocity, ktoré riadia ich správanie. Môžeme využívať slová ako: frustrujúce, tiež by ma to hnevalo, nepríjemné, trápne, zahanbujúce... Takto sa ľahšie zorientujú. Môžu to začať chápať a vyrovnávať sa s tým. Navyše si uvedomia, že v tom nie sú sami, ste s nimi na jednej lodi a sú rôzne pocity, ktoré zažívame z času na čas všetci. Okrem toho im pomôžeme rozširovať slovnú zásobu. Čím viac budú vedieť o tom, čo cítia a budú poznať svoje emocionálne prežívanie, tým lepšie ho budú vedieť identifikovať aj u ostatných. Ak budú vedieť, že sa môžu cítiť zmätene, nebudú s týmto zvláštnym pocitom bojovať. Pocity takto môžu voľne prísť a odísť.

Ďalšia autorka Jaroslava Koničková pridáva názor: „Tak, ako vy pozorujete deti, pozorujú aj

ony vás. A všimnú si všetko. Záleží na vašom hlase, postoji, slovách, ktoré zvolíte... Ak môžete, čupnite si na ich úroveň a spomaľte svet navôkol, buďte tu s nimi práve teraz, v tomto vypätom momente.“ Upozorňuje, že sa nepotrebujeme s nimi hádať o faktoch, logike ani hovoriť, že sa tak cítiť nemusia. Pocity nie vždy dávajú zmysel. Keď budú deti vedieť, že ich počúvame, ostré hrany sa obrúsia, emócie ochladnú, náš vplyv na deti sa zvýši a situácia sa vyrieši. Deti totiž nič nerobia preto, aby boli zlé. Veľké negatívne pocity ich jednoducho pohltia a potrebujú čas na to, aby sa naučili s nimi vyrovnávať. Aj mnohí dospelí sa to učia doteraz.

Autorka dodáva, že najlepší spôsob, ako byť vypočutý, je počúvať druhého. Nemlčí ani dieťa, ani rodič. Rodič prejavuje záujem a dáva to najavo tým, že potvrdzuje pocity a myšlienky dieťaťa a pomáha mu, aby problém premyslelo. Neutekáme hneď do školy riešiť situáciu za dieťa ani hneď večer netelefonujeme učiteľovi. Pozeráme sa na situáciu z dlhodobého hľadiska a dúfame, že ak dieťa vyrieši problém samo, získa. Existujú však prípady, keď rodič zasiahnuť jednoducho musí. Je to vtedy, keď je hranica problému neúnosná a je nad rámec dieťaťa, aby situáciu dokázalo vyriešiť samo.

Ak rodič nemá tendenciu v každom prípade radikálne zakročiť a všetky problémy riešiť za dieťa, ak dokáže občas len aktívne počúvať, otvorí si do duše svojho dieťaťa cestu, ktorá bude vydláždená úprimnosťou aj v dospelom veku. A nielen to. Ak dovolíme svojim deťom, aby boli samostatné pri riešení bežných situácií, dáme im šancu vyformovať sa na aktívnych, zodpovedných a čestných dospelých ľudí.

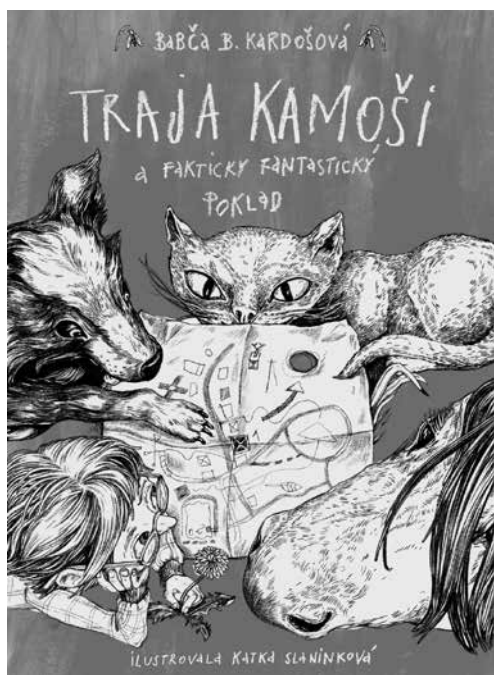
Adriana Lazorová
Zdroj: <https://eduworl.d.sk/>

TRAJA KAMOŠI A FAKTICKY FANTASTICKÝ POKLAD

BARBORA KARDOŠOVÁ

Ak premýšľate, akú knihu vybrať pre svoje deti, máme pre vás tip, ako im zohnať namiesto knihy troch skvelých kamarátov. Rozprávka plná zvieratiek a školských priateľov i nepriateľov má potenciál osloviť každého čitateľa. Pretože keď máte tých správnych kamošov, aj bežný deň sa môže stať dobrodružstvom!

Hlavnou postavou je Juraj Králik, prostredný syn tehotnej mamy a senzačného ocka. Vo fantastickom bunkri sa stretáva so svojimi tromi kamošmi. Prvým z nich je kôň doktor Hafling, ktorý miluje frazeologizmy a rozdáva múdrosti na všetky strany. Agentka Bondy je vlastne pes s úžasnými pátračskými schopnosťami. A okolo lýtok sa mu zase často obšmieta záhadná slečna Mliečna - mačka, ktorá rada trápi detské hlavy zložitými otázkami, občas aj matematickými.

Začiatok Jurajovho dobrodružstva je spojený s prvým aprílom - dňom veľkého sťahovania, počas ktorého objaví mapu s pokladom. Počas celej knihy budeme poklad hľadať, no medzitým príde cirkus, narodí sa mu malá sestrička, svoju kamošku Lauru vezme do tajného bunkru, stratí sa mu pieskomilka Wifi a poradí si s bandou starších spolužiakov, ktorí sa vo voľných chvíľach venujú šikane. Jurajov príbeh príjemne plynie a je z neho cítiť, že autorka sa snaží medzi riadkami (a bez zdvihnutého varovného prsta) vštepiť deťom tie správne hodnoty - klamať sa nemá a ani to nie je potrebné; poklad nie je len zlato a šperky, ale najmä priatelia a rodina.

Sem-tam je v texte zvýraznené slovíčko, vedľa ktorého je školáckym rukopisom dopísaná definícia. Nenásilne sa tak deti dozvedia napríklad čo je to stres alebo provizorium. Takto sa autorka vyhla častému nedostatku kníh pre deti, a síce, že detský čitateľ občas nerozumie o čom číta.

Text dopĺňajú originálne ilustrácie, niekedy úplne drobné, inokedy na celých dvoch stranách. Nečakajte však kresbičky ako z kníh pre najmenších, plné farieb, oblých tvarov a usmievaných tváričiek. Kniha je určená pre staršie deti a odporúčame ju najmä tým, ktorí už vedieť čítať samostatne a nezľaknú sa aj objemnejšej knihy. Priateľstvo, zvieratká a dobrodružstvo sú predsa obľúbené detské témy a aj vďaka tejto knihe môžeme v deťoch prebudiť lásku k čítaniu. Siahnuť po nej môžu aj dospelí, ktorí majú v sebe ešte stále štipku detskej zvedavosti a nadšenia.

Zuzana Klučárová

*Letohrádek Dardanely.
Pohľad do záhrady. Foto: Peter Lazor*

KAMARÁTI,

apríl je mesiac lesov. Môžeme povedať, že je to mesiac, kedy si viac všimame krásu prírody, jej pestrosť a nenahraditeľnosť. Okrem toho si čistíme a upratujeme izby i okolie domov. Aký to má súvis s lesmi? Naše čisté domy si vyžadujú čisté okolie, teda i prírodu. Môžeme začať triedením odpadu, šetrením vody či zbieraním odpadkov na prechádzke v lese, zhasínaním svetla, ba dokonca i pôstom. Keď jeme menej sladkostí, vyhodíme menej obalov.

Ponúkame aj iné konkrétne typy:

- Pestujeme si aspoň trochu vlastnej zeleninky, bylínok.
- Kupujeme menej – len toľko, koľko potrebujeme a jedzme striedmo.
- Šetríme vodu – pri čistení zubov, sprchovaní, môžeme tiež do nádob zachytávať dažďovú vodu na polievanie záhradky.
- Šetríme elektrinu – sviatime len v miestnosti, v ktorej sa zdržiavame, zrieknime sa častého pozerania televízie, počúvania rádia...
- Vetráme miestnosti asi 10 minút ráno, 10 minút večer – oknom otvoreným dokorán.
- Využívajme chôdzu či bicykel vždy, keď sa to dá. Nie je výhodné jazdiť stále autom. Pri jazde autom je správne, ak je čo najviac obsadené. Alebo využívajme hromadnú dopravu.
- Do obchodu si prinesme vlastnú tašku a nekupujeme ďalšiu.

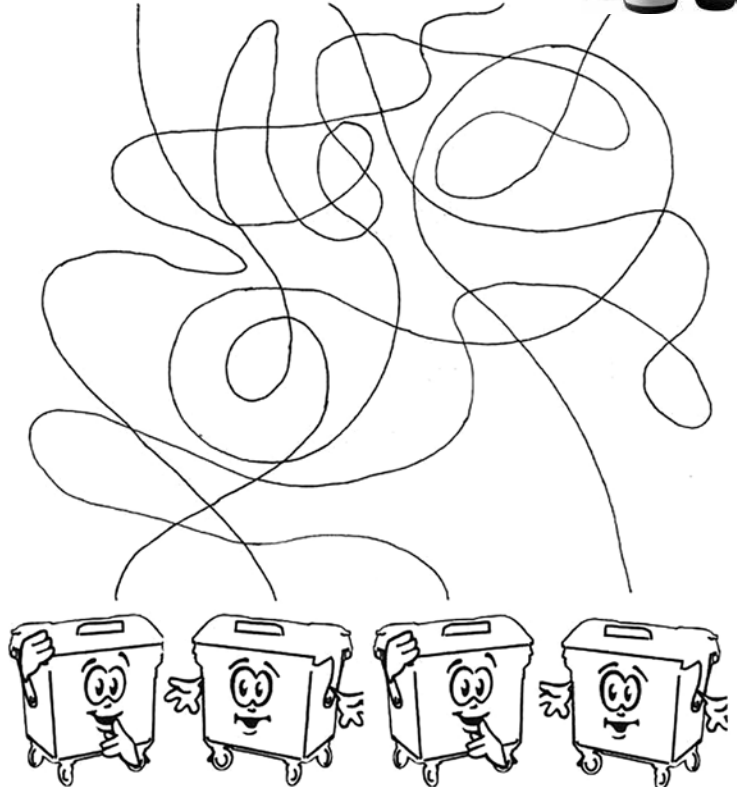
- Poznávajme prírodu, navštevujeme ju a neškodíme jej hlukom, odpadkami, zbierajme bylinky a lesné plody, nechajme z nich však trochu i zvieratkám.
- Postavme s dedkom, ockom vtáčiu búdku.

Milí kamaráti, počas veľkonočných sviatkov poďakujeme

Pánu Ježišovi za jeho lásku, utrpenie a zmŕtvychvstanie, za prírodu, ktorú nám dáva, za rodičov, priateľov, za všetko krásne a dobré vôkol nás.

ÚLOHA: Priradte jednotlivé odpadky ku košom. Koše vyfarbite správnou farbou.

Zostavila: Adriana Lazorová

GABRIELA A PETER SPUSTOVCI

Stretnutie s manželmi Gabrielou Spustovou-Izakovičovou – autorkou kníh poézie a prózy pre deti i dospelých a Petrom Spustom – fotografom, členom združenia Network Slovakia, bolo naplnené radosťou, úsmevom a pokojom.

Pani Spustová-Izakovičová je slovenská spisovateľka, poetka, redaktorka, pedagogička, tiež členka združenia katolíckych žurnalistov Network Slovakia. Získala niekoľko ocenení v literárnych súťažiach: O cenu Slovenského učeného tovarišstva, Jurinova jeseň, O cenu Dominika Tatarku, Chalupkovo Brezno. V súťaži Literárny salón Trnava sa v roku 2013 stala laureátkou za báseň Solúnu zo zbierky Poéma o Cyrilovi a Metodovi, v tom istom roku bola prijatá do Spolku slovenských spisovateľov. Založila občianske združenie Logos art klub na podporu umeleckých a kultúrnych aktivít, ktoré sa podieľalo na organizovaní viacerých podujatí, najmä prezen-

tácií kníh regionálnych autorov. Niekoľkokrát účinkovala v reláciách RTVS (Naši vzácní), v rádiách Regina, Lumen a iných regionálnych médiách.

Manželia Spustovci žijú v Suchej nad Parnou – neďaleko Trnavy. Z Gabrielinej pestrej tvorby cítiť materinskú lásku, domov, detstvo, prírodu, prácu. Je charakteristická slovnými hrami, fantáziou, tvorivosťou a v neposlednom rade vierou a duchovnom. Na naše otázky odpovedala s pokorou a hĺbkou v srdci. Keďže s manželom vychovala šesť detí a teraz sa stará i o vnúčatá, vie sa detskej duši priblížiť, nasýtiť ju krásou, nehou, radosťou. ▶

Fotky: archív rodiny

TVORIVÁ PRÁCA PANI GABRIELY SIAHA DO DETSKÝCH ČIAS.

Pani učiteľka prihlásila jej prácu do časopisu Zornička, kde prvýkrát uverejnili jej článok. Zaujímavosťou je, že v Zorničke publikujú jej príbehy pre deti i v súčasnosti. Chodievala na recitačné súťaže. Keď mala 27 rokov, vlastné deti ju inšpirovali k vydaniu prvej knihy. Má rada prírodu. Ako dievča sa venovala behu, páčil sa jej i biatlon. Dokonca vyhrávala školské súťaže – získala raz prvé, raz druhé miesto v behu. To druhé bolo trochu nešťastné: „*Keď som bežala, dlho za mnou nikto nebol, tak som zastala, lebo som si myslela, že zrušili štart, zrazu ma ostatní súťažiaci dobehli a ja som už do cieľa nevládala prísť prvá.*“

V minulosti pracovala ako zdravotná sestra, neskôr ako učiteľka. Jej posledným zamestnaním bolo vydavateľstvo Dobrá kniha, kde prácu redaktorky spájala so záujmami, bola pre ňu naplnením. Pani Gabriela je v súčasnosti „na voľnej nohe“, pracuje na korektúrach, prekladoch z češtiny, aktuálne prekladá knihu kardinála Špidlíka pre vydavateľstvo Dobrá kniha. Navštevuje školy, knižnice, kde robieva besedy. Motiváciu nachádza v tichu. Ako sama vraví: „*Mnohokrát musím v noci vstať, napísať, zapísať myšlienky, to, čo mi napadne...*“

Nevenuje sa však len písaniu. Písanie je skôr jej koníček a načerpáva pri ňom energiu, uvoľnenie. Kým je jej manžel Peter v práci, v domácnosti sa s láskou a úplnou odovzdanosťou stará o ťažko chorú (ochrnutú) mamičku a sestru so zdravotným znevýhodnením. S obetavosťou ich podopiera, takto spoločne nesú svoj neľahký kríž, každodenné starosti či bolesti. Keď si nájde čas, rada si prečíta i knihy iných autorov. Tiež máme informácie, že jej knihy sú prekladané do Braillovho písma, niektoré existujú ako audionahrávky.

PÁN PETER ZALOŽIL FARSKÝ ČASOPIS S NÁZVOM DUCHOVNÉ OZVENY.

Je teda našim kolegom. Poznáme sa už dlhšie zo združenia katolíckych novinárov Network Slovakia. Fotenie patrí k jeho záľubám, mnohé fotky zdobia manželkine knihy. Dve desiatky rokov tvoril farský časopis i jeho grafiku. V súčasnosti spravuje internetovú stránku farnosti Suchá nad Parnou, tvorbu časopisu prenechal mladším, ktorí zareagovali na jeho výzvu. V zamestnaní je špecialistom na požiaru bezpečnosť.

Porozprával nám, aké aktivity vyvíjajú v ich farnosti súbežne s vydávaním časopisu. Každoročne sa zapájajú do podujatia Noc kostolov, kde predkladajú vždy iné témy – prezentácia akade-

mického maliara Jozefa Ilavského – rodáka, speváckych zborov alebo predstavenie farského časopisu spojené s kvízom pri dvadsiatom výročí vydávania... Pri tejto príležitosti býva otvorená veža, deti majú program s animátormi.

Prezradil nám, že vo farnosti pôsobí Komunita sestier uršulínok, sú tam rehoľné sestričky vyššieho veku. Majú, po-

dobne ako u nás, dve filiálky – Košolnú a Zvončín, medzi jednotlivými filiálkami funguje spolupráca na báze usporiadaní rôznych kultúrno-spoločenských aktivít. Z farnosti Suchá nad Parnou pochádza i Viliam Turčány – básnik, prekladateľ, literárny vedec – teoretik. Pani Gabriela jeho životopis rozobrala v jednej zo svojich kníh.

INŠPIRATÍVNE STRETNUTIE

Ťažko sa ukončuje rozhovor s ľuďmi, ktorí sú naplnení Duchom, z ktorých srší optimizmus, napriek každodenným ťažkostiam, ktoré prežívajú. Pocítili sme, že platí nielen: „*Iný kraj, iný mrav*“, ale tiež: „*Iná farnosť, iný nápad*“ v pastoračii, v spoločensťve veriach.

Ďakujeme manželom Spustovým, že si našli čas na rozhovor a podnietili nás svojimi nápadmi.

Rozhovor pripravili Adriana a Peter Lazorovci

Gabriela Spustová – Izakovičová

Len srdce vidí, čo je ušiam skryté
len srdce tuší, čo je za oponou bytia
len srdce čuje hlas tvoj v stvorení

len srdce, ak chce kráčať s tebou
v zápase vzdá sa všetkých slov
len srdce vidí, čo netušia zmysly

len ono v stopách dažďa uzrie všetky kvapky
len ono bude žblnkať v tvojom náručí
len ono žiť ma v pravde ticha naučí

(zo zbierky Talitha kum)

SKYVA

SKYVA – krajec chleba, obživa, posilnenie, povzbudenie, naplnenie.

Zuzana Eperješiová – SKYVA uvádza na svojej stránke dôvod výberu tohto umeleckého mena.

Inšpirovala ju rozprávková skyva chleba – symbol dobra.

I ona chce zo seba darovať kúsok dobrého a pekného vo forme hudby a slova.

Cesta hudby tejto talentovanej doktorantky, odborníčky Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach nebola neobvyklá, spája sa však s výnimočnými ľuďmi. V umeleckej škole študovala hru na klavír. Už v deviatom ročníku prezentovala vlastnú tvorbu. Na gymnáziu bola súčasťou tvorivej skupiny Poetica

Musica. Ich tvorba je známa

cyklami modlitieb 2010

Modlitba Magdalény,

2017 Modlitba

Ježišovej matky

potom tématic-

kými progra-

mami – 2013

Áno za ži-

vot, 2014

Áno za ro-

dinu, 2018

Večnosť

v o n i a .

Skladby

ako Mod-

litba bla-

hoslave-

ných, Jeho

slová, Uspá-

vanka nena-

rodeného neraz

odzneli v našich

kresťanských médi-

ách.

V roku 2012 počas štú-

dii na univerzite jej vyšla de-

butová zbierka poézie s názvom

Piatok a iné vyznania. Počas troch rokov 2014,

2015, 2016 patrila medzi finalistov súťaže Ko-

šický zlatý poklad, kde poznala viacero zaují-

mavých ľudí, s ktorými neskôr spolupracovala.

Najvýznamnejším dielom je album Zrkadlo,

s ktorým zvíťazila v súťaži vydavateľstva Hevhetia o debut roka 2017. „Ako napovedá názov, album ponúka pomyselný pohľad človeka na seba samého... Zároveň však nepriamo ponúka otázku, aká krajina sa rozprestiera za odrazom a čo všetko je vlastne ľudský pohľad schopný zachytiť, skresliť, alebo naopak vyčiríť...“ opisuje

Zuzana na svojej stránke skyva.org

Do pozornosti dávam dve dielka z tohto albumu:

„Stôl“ pieseň o sna-

he, ktorú dokáže-

me vynaložiť na

to, aby sme za-

chránili puto,

na ktorom

nám zále-

ží. Pieseň

o schop-

nosti ísť

za hranice

svojich síl,

obetovať

viac, než

by sme

kedy chce-

li obetovať.

A pieseň

o stole, ako

o symbole všet-

kého, čo nás spája

a delí.

„Cesta domov“ je

skladba o manželských

krízach, únave, životných pá-

doch, odpustení o návratoch k sebe

navzájom. Toto dielo vnáša nádej a svetlo do

dnešného sveta plného rozvodov, „odkladania

prsteňov“ a tvrdosti.

Peter Lazor

Zdroj: skyva.org, hevhetia.sk

HOKEJBAL - LIESKOVANY

Dňa 30. marca sa uskutočnil v Lieskovany tretí ročník Saleziánskeho hokejbalového turnaja. Podujatie začalo už tradične ráno o 8.00 hod. svätou omšou za veľkej účasti mladých – domácich aj hosťov. Svätú omšu odslúžil saleziánsky kňaz don Peter Kanský. V samotnom turnaji si proti sebe zahrlo 40 hráčov rozdelených do 6 tímov: dva tímy zo Saleziánskeho strediska Poprad-Veľká, dva tímy zo Salezián-

skeho strediska Oratórium Juh a dva tímy chlapcov z Lieskovian. Zápasy sa niesli v priateľskej atmosfére a veľmi pozitívnom duchu. Týmto by sme sa chceli poďakovať všetkým zúčastneným za mimoriadne vydatú akciu, najmä donovi Petrovi Kanskému, O. Z. Orišky, spevokolu, ako aj všetkým organizátorom – rodine Pačnárovej, rodine Kapustovej a Lukášovi Šebestovi.

-red-

DÁTUMY 1. SVÄTÉHO PRIJÍMANIA V NAŠEJ FARNOSTI V ROKU 2019:

Lieskovany – 19. mája • Teplička – 26. mája • Markušovce – 2. júna

RÓMSKE SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Teplička 8. jún; Markušovce 15. jún 2019.

ŽELATÍNOVÉ KOCKY

Cesto: 4 vajcia, 200 g práškového cukru, 1 dcl oleja, 1 dcl vody, 2 lyžice kakaa, 200 g polohrubej múky, ½ balíčka prášku do pečiva.

Postup: žĺtky vymiešame s cukrom, postupne pridávame olej, vodu a šľaháme. Potom pridáme kakao, múku s práškom do pečiva a tuhý sneh z bielkov. Cesto rozotrieme na mastný papier a pečieme v predhriatej rúre asi 15 minút pri teplote 170 °C.

Plnka: z 0,5 l mlieka, 2 Zlatých klasov a 1 vanilkového cukru uvaríme krém. Zvlášť vymiešame 250 g Hery a 150 g práškového cukru. Po vychladnutí krému všetko spojíme. Plnku natrieme na koláč a polejeme želatínou.

Príprava želatíny: pripravíme si 0,65 l

ovocnej šťavy (sirup, kompót, šumienka), ktorú môžeme doplniť aj vodou. 0,5 l šťavy varíme a do 1,5 dcl primiešame 1 Zlatý klas, spojíme a miešame, dokiaľ nie je želatína priesvitná. Po vychladnutí vylejeme na plnku.

**Dobrá chuť praje
Marta Kamenická!**

VYDÁVA

Rímskokatolícka Cirkev,
farnosť Markušovce

Zodpovedná redaktorka:

Mgr. Monika Hodnická

Redaktori:

Mgr. Adriana Lazorová
Peter Lazor
Mária Koňaková
Jozef Sendrej
Mgr. Barbora Klučárová
Mgr. Zuzana Klučárová
Ing. Renáta Regecová

Sadzba

a grafická úprava:

Dana Košková

Technické

spracovanie:

Tlačiareň Kežmarok

Jazyková úprava:

Mgr. Barbora Klučárová

Odborný konzultant:

Mgr. Ondrej Švančara

Imprimatur:

prof. ThDr. František
Tondra, spišský
diecézny biskup

BÚ 16. 2. 1999,

č. prot. 113/99.

Registrované OÚ,
odbor školstva a kultúry
v Spišskej Novej Vsi,
reg. č. 2/99.

Náklad 1000 kusov.

Adresa redakcie:

Rímskokatolícka Cirkev,
farnosť Markušovce,
Michalská 52,
053 21 Markušovce

Kontakty:

www.farnostmarkusovce.sk

 [www.facebook.com/
Pokojadobromarkusovce](https://www.facebook.com/Pokojadobromarkusovce)

**Redakcia si vyhradzuje
právo upravovať
príspevky.**

**Nevyžiadané rukopisy
nevraciam.**

NEPREDAJNÉ.

*Časopis vyšiel
aj s podporou
Obce Markušovce.*

"KAMEŇ, ČO STAVITELIA
ZAVRHILI, STAL SA KAMEŇOM
UHOLNÝM."

(Ž 118,22)